

Glaset Menko Voortsweg

Arnold Fortuin

Het staat er in glas gekerfd: 'Aangeboden door alle werknemers bij het in gebruik nemen van dit gebouw. April 1954'. Een zichtbaar bewijs van de 'band' tussen de werkgever, in dit geval de familie Menko aan de Voortsweg, en zijn textielarbeiders. Die arbeiders hebben hun cadeau naderhand nauwelijks meer teruggezien. Voor hen was een kantoor nog iets dat je met een heel grote 'K' schreef. Daar werd de toekomst bepaald van het bedrijf en van de werknemers. Behalve 'de leu van t 'Ketoar' zagen alleen gasten de gulle personeelsgift: negen ramen van elk pakweg een meter bij 1 meter 35, waarin de lijnen van katoenbol tot geweven eindproduct zijn gebundeld. Menko maakte in die dagen naam met mooie, modische stoffen en dessins en werkte enthousiast aan de toekomst, waarvoor zelfs een futuroloog was ingehuurd. Toch gingen ook hier uiteindelijk de deuren van fabriek en kantoor voor altijd dicht. Enkele jaren nadat nazaat Niels op 11 mei 1953 (op zijn 12^e verjaardag) de eerste steen van het kantoor had gelegd en bijna een jaar later het kantoor, strak en saai van architectuur feestelijk was geopend, sloeg de dood van de katoenindustrie ook bij Menko genadeloos toe.

In de wat versleten gevelsteen van Niels, rechts van de ingang staat in wat jaartallen de familiegeschiedenis, samengevat: 'iels (de N is weg) J. Menko, zoon van rthur (de A is weg) Menko; geb. 12-7-1912; de kleinzoon van M.I. Menko geb. 10-12-1874; overl. 21-6-1930; en de achterkleinzoon van N.J. Menko geb. 5-9-1839; overl. 1-6-1921'. N.J. (Nathan Jacob) was de grondlegger van de Menko-onderneming.

Het glorierijk textielverleden is alleen nog zichtbaar in de metershoge glaset met onder de stralende zon centraal de wever, met in zijn linkerhand de spoel en in zijn rechterhand een brandende toorts. Moest dat de warme waardering van het personeel voor de werkgever uitdrukken? Achter de man met dijbenen als een gewichtheffer, is de nieuwe fabriek zichtbaar; een rokende schoorsteen, een etage of wat fabriekscomplex waarvan een deel onder sheddaken. Links van de man een topless dame met een wapperende hardos, boven de bevallige buik gekleed in een wingerd. Daaronder in Afro-look een slanke schoonheid met op haar kroeskapsel een mand vol katoenbollen. Aan haar voet opent de katoenplukster met hoofddoek de katoenketen.

De toekomst van het fabriekscomplex is duidelijk: er komen een school en woonappartementen. Wat na 2009, als het Roombeek-informatiecentrum en de expositieruimte gesloten worden, met het kantorencomplex gebeurt is nog niet bekend. Er is dus nog tijd om iets te bedenken voor het behoud van het glaskunstwerk.